

Cuprins

<i>Chinuitor și nostalgic, adolescența (Aurora Liiceanu)</i>	5
1. Tâlharii	13
2. Toate regulile liceului sunt în vigoare	55
3. Asasin	91
4. Criptograma	153
5. Weekendul părinților	217
6. Cetățean al campusului	267
7. Curățenia de primăvară	315
8. Sărutări și iar sărutări	361

Nici una dintre noi nu mai scoase un cuvânt și, pe măsură ce tăcerea se adâncea, alunecam fără să vreau tot mai departe de ultimul lucru pe care îl spusese. Poate dacă aș încerca să schimb cu totul subiectul, să răspund la cu totul altceva – aș putea spune ceva de genul *Și de asta papagalii sunt niște foarte bune animale de companie*. Sau: *Întotdeauna mi-am dorit să merg în New Mexico*. Mă gândeam la asta și mi se părea un pic ridicol, un pic samavolnic faptul că purtam o asemenea conversație; să mă cert cu domnișoara Moray mi se părea cumva străin, anorganic.

Dar n-aș fi putut să spun așa ceva. Ar fi fost bizar. Ar fi crezut că era ceva în neregulă cu mine, ceva și mai aiurea decât își închipuise ea.

— Îmi place să citesc, am spus. Mi se pare interesant.

— Ce ți-a plăcut cel mai mult?

Abia terminam de rostit cuvintele înainte să mă bombardeze cu încă o întrebare.

— Mi-a plăcut, ăăă... *Cântec despre mine*.

— De ce ți-a plăcut?

— Nu știu...

Am scos un sunet, de parcă aș fi înghițit în sec. Nu eram pe punctul să mă pufnească plânsul, dar a sunat ca și cum aș fi fost și, imediat, figura domnișoarei Moray s-a mai împlânzit un pic.

— Nu știu, am spus. Cuvintele...

— Și mie îmi place Whitman, mi-a zis. De asta l-am ales.

Se uita fix la mine – cu mai puțină ostilitate decât înainte, dar tot fix – și eu m-am uitat în lături, la tablă, la fereastră, în jos la catedră. Când mi-am ridicat iar ochii, privirea ei era la fel de fixă.

— Poți să treci prin viață și așa, indolent, mi-a zis. Poți să fii genul de om care spune mereu nu, pe care nu-l interesează nimic, nu e entuziasmat, care e prea *mișto* să facă vreodată parte din ceva. Sau, la un moment dat, poți să spui da. Poți să-ți dezvolti niște interese, să ai o atitudine, să vrei să ajungi la oameni. Am observat că nu vorbești cu colegii tăi, nici înainte, nici după ore. Oamenii vor să se apropie de tine. Dede și Aspeth ar vrea să fie prietene cu tine și sper că la un moment dat ai să le dai o șansă.

Simțeam cum îmi tremură colțurile gurii. Să zâmbesc în clipa asta ar fi fost cel mai rău lucru pe care puteam să-l

fac; cred ar fi scos-o din minți. Dar greșea atât de *mult*. Greșea cu totul și greșeala ei, deși absurdă, într-un fel mă flata. Nu eram indolentă, nu eram lipsită de orice interes, Aspeth cu siguranță nu voia să fie prietenă cu mine, iar eu eram unul dintre cei mai puțin mișto oameni pe care îi știam – nu făceam decât să mă uit la ceilalți elevi și să fiu curioasă în privința lor, să mă lase perplexă trăncănelile lor și să mă simt distrusă din cauza imposibilei distanțe dintre noi, de cât de greu mi se părea totul, din cauza incapacității mele de a mă purta firesc. Și asta însemna că nu mă afectează nimic cu adevărat? Ba mă afecta absolut totul – nu numai interacțiunile mele cu oamenii, posturile și modulațiile vocilor lor, dar și lumea fizică, mirosul vântului, luminile aprinse deasupra capetelor noastre în sălile de mate, volumul precis al radioului dacă se întâmpla să-l aud în timp ce mă spălam pe dinți în baie. Îmi plăcea și-mi displăcea absolut totul pe lume, puteam să spun că vreau, mai mult sau mai puțin, orice pe lumea asta, puteam să vreau să se termine sau să continue. Faptul că nu aveam nici o părere despre, să zicem, relațiile dintre America și China nu însemna că nu simt nimic. Iar dacă eram sau nu ca o criptogramă, mi se părea dificil să-mi dau seama, pentru că nu știam ce înseamnă cuvântul. Dar în mod sigur aveam să-l caut în dicționar când ajungeam înapoi în cameră.

— M-ai auzit? mă întrebă domnișoara Moray.

— Da.

— Adică *ai înțeles* ce vreau să spun?

— Da, știu. Am... am înțeles.

Voia și mai mult de la mine. Voia să vorbesc la fel de mult ca ea, să am încredere în ea. Dar eu nu aveam nimic de zis. Nu eram cum credea ea că sunt, în afara acestui moment, în prezența ei, pentru că pur și simplu inventase un personaj care ar fi trebuit să fiu eu.

— Vreți să rescriu lucrarea? am întrebat.

— Nu e vorba de lucrare. Da, lucrarea m-a scos din sărite rău de tot, dar acum e vorba de altceva, știu că sună dramatic, dar miza e mult mai mare aici, e vorba de viața ta. Despre tine, care trebuie să faci ceva cu viața ta. Vreau să îți minte discuția noastră.

De ce oare mă alesese pe mine, mă întrebam. Ce anume din comportamentul meu o stârnise?

— Vreau ca azi să fie ziua în care te decizi să spui da.

Își lipi palmele cu zgomot de catedră. Era un gest de entuziasm – îi trecuse furia – și mă făcea să mă gândesc la Aspeth; dacă Aspeth ar fi asistat la scenă, acesta ar fi fost genul de gest pe care l-ar fi imitat mai târziu, fervoarea cu care o făcuse, mai ales. Chiar dacă nu știam motivul, îmi părea bine că domnișoara Moray alesese să-și iasă din minți cu mine, pentru că eu n-aveam să-i zic decât Marthei, n-aș fi răspândit povestea în toată școala.

— Crezi că o să fie azi ziua asta? mă întrebă.

Am înghițit în sec.

— OK.

— Nu ești prea sigură.

Ar fi trebuit să spun *Da!* – să țip, eventual. Dar n-am făcut-o. Nu atât pentru că n-aveam de gând să-i dau satisfacție, ci pentru că nu voiam să mint. Chiar credea că, dacă aș fi țipat în gura mare, ar fi însemnat ceva? Nu era un pic cam mare să creadă că o persoană își poate schimba fundamental atitudinea în doar zece minute? Ceva mai devreme, comentariile ei păreau să fie despre proasta înțelegere a persoanei mele, dar măcar aveau o legătură, chiar și așa, în toată incorectitudinea lor, cu viața mea. Această parte a reprezentării ei nu avea nici cea mai mică legătură cu mine; se purta ca un antrenor de fotbal sau ca un orator care ținea discursuri motivaționale. Îmi mai trecuse prin cap un asemenea gând înainte, dar niciodată atât de explicit și niciodată cu tristețe, mai degrabă, în loc de dispreț. Mă uitam la fața ei, tulburată și plină de speranță, și-mi venea să-i spun: *Până la urmă, nu sunteți chiar atât de inteligentă.*

În aceeași seară a venit la cămin, în jur de ora nouă, bătând la ușa noastră. Martha era la bibliotecă, iar eu ronțaiam niște biscuiți de secară și răsfoiam revista *Glamour*. N-a așteptat să vin să-i deschid, a răsucit singură mânerul de la ușă și-a intrat. Când m-am trezit cu ea în pragul ușii, am fost surprinsă și totuși mi s-a părut perfect normal – de când plecasem din sala de clasă, îmi vâjâia capul întruna reluând bucățele de conversație, iar prezența ei a fost aproape ca o manifestare fizică a propriilor mele închipuiri de până atunci.

— Te întrerup de la ceva? a întrebat.

M-am oprit din mestecat.

— Nu.

— Uite ce voiam...

Simțeam cum se revarsă energia din ea, avea o idee, luase o hotărâre, traversase repede și agitată campusul, prin aerul rece – și iată cum toate acestea contrastau puternic cu inerția mea, cu atitudinea mea greșită, cu firimiturile prăfuindu-mi piepții cămășii. M-am ridicat de pe scaun cu spatele drept.

— Voiam să te rog să mă tunzi, mi-a zis. O să-ți dau notă pentru asta. Și așa poți să te revanșezi pentru lucrare. Nota pe care ți-o dau pentru tunsoarea asta o să înlocuiască doiul ăla.

M-am uitat la ea și m-am simțit, dintr-odată, foarte obosită.

— Cum ți se pare afacerea asta? a zis.

— Ăăăă... OK.

Desigur, asta însemna să-mi calc jurământul că nu voi mai tunde pe nimeni. Însă ea era profesoara mea, n-aveam de ales și, chiar dacă ar fi fost vreun alt elev, tot n-aș fi putut să spun nu – și nici n-am spus, în următoarele câteva luni. Pentru o vreme, am spus întruna da și apoi adăugam: *Dar hai peste câteva zile.* După care nu mă țineam de promisiune, iar uneori spuneam chiar: *Știi, părul tău e destul de dificil și n-aș vrea s-o dau în bară.* Totuși, ultima tunsoare pe care am făcut-o a fost abia cândva pe la sfârșitul celui de-al treilea an acolo.

Domnișoara Moray îmi aruncă un zâmbet larg.

— O să vezi că nu-ți fac nici o favoare. Părul meu are neapărat nevoie să fie tuns.

Am ezitat.

— Și vreți acum?

— Ar fi minunat. Am adus eu ce ne trebuie.

Răscoli în geantă, scoase o perie și o foarfecă – dintre toți oamenii pe care îi tunsesem, ea era singura care să-mi pună la dispoziție o perie și o foarfecă personale – și le ținu un pic în aer.

— Bănuiesc că astea sunt de ajuns. Să ne aventurăm până la baie?

Nu-mi trecuse prin cap, dar eram ușurată de sugestia ei; faptul că ne aflam în camera mea mă făcea să mă simt cam stingherită.

Am transportat un scaun în baie și l-am așezat pe pardoseală, între șirurile de chiuvete și cabinele de duș. Domnișoara Moray a luat loc. Eu m-am postat în spatele ei, cu unul dintre prosoapele Marthei în mână. Ar fi fost ciudat să i-l pun eu, să i-l netezesc ușurel pe umeri sau s-o ating pe gât. M-am dus în fața ei și i-am întins prosopul.

— Poftiți, am zis, ca să nu vă umpleți de păr.

— Ah, mi-a spus, foarte bine gândit. Excelente serviciile dumneavoastră, domnișoară Fiora. Ar trebui să-mi ud părul?

— Nu este nevoie.

Stând în spatele ei, îmi ziceam singură că părul ăla nu e decât un păr obișnuit. Aș putea să mă prefac că e vorba de altcineva.

Și-a aplecat capul. Am observat că avea o aluniță, o bulinuță mică, maronie, chiar la ceafă, sub linia părului, și am simțit un val de repulsie. Puteam să-i simt mirosul părului, un miros uman, distinct, nu ca mirosul plăcut de șampon al lui Aspeth. În creștetul capului, domnișoara Moray avea o grămadă de păr, adunat la un loc în câteva mănunchiuri întunecate, care arătau un pic umede. Fie nu și-l spălase de mult, fie i se îngreșă foarte repede – probabil, ca să fiu sinceră, i se îngreșă repede, pentru că și tenul ei era gras. Am început s-o pieptăn. Părul domnișoarei Moray era des, mai des decât părea la prima vedere, ceea ce însemna că tunsul o să dureze mai mult. Dar aveam să fiu grijulie. Fără să mă grăbesc. Situația se cerea tratată cu meticulozitate – simplul fapt că eram capabilă să fac asta bine mă făcea să mă simt obligată s-o fac cum trebuie.

N-am vorbit. Bănuiesc că i-ar fi plăcut să vorbim, dar n-am încurajat-o și, pe măsură ce treceau minutele, o simțeam cum devine din ce în ce mai relaxată, lăsându-se cuprinsă de acalmia propriei tăceri. Am tuns partea din spate, partea din dreapta, cea din stânga, apoi m-am mutat în fața ei să mă asigur că tăiasem egal. I-am mai pieptănat o dată părul, să nu fi rămas șuvițe mai lungi. Se făcuse zece fără un sfert, apoi zece fără zece și auzeam elevii reîntorcându-se în dormitoare, căci stingerea era la ora zece fix. Oare la ce se gândea domnișoara Moray în timp ce-i tundeam părul? Avea douăzeci și doi de ani, la vremea aceea – am aflat asta mai târziu, de-a lungul anului, pentru că în martie ne-a

adus brișe de ziua ei, făcuse douăzeci și trei de ani –, iar mintea ei era ca un oraș pe care nu mi-l puteam imagina.

Dar mai târziu mi l-am putut imagina; am putut să-mi dau seama că, în perioada aceea, era în mod clar într-un stadiu anume al vieții ei. Era o femeie tânără care se mutase singură în altă parte a țării și probabil era conștientă de tot ce implica asta – de faptul că era tânără, că era femeie și că era singură; fericirea ei, dacă era fericită (n-am nici cea mai vagă idee dacă domnișoara Moray era fericită), trebuie să fi fost foarte diluată. Privind înapoi, sunt aproape sigură că acesta a fost motivul pentru care și-a cumpărat acul acela argintiu în chip de broșă. Și l-a cumpărat singură. Și dacă e așa, acesta ar fi gestul unei persoane care se străduiește foarte tare. După-amiezile obișnuia să-mi atragă privirile, înțepenit pe cămășile ei cu nasturi de jos până în gât sau pe puloverele cu guler răsfrânt, în timp ce stătea la catedră sau se ridica la tablă, când încercam să-mi imaginez toate metodele prin care ar fi putut să facă rost de acul acela, iar aceasta a fost singura posibilitate care nu-mi trecuse prin minte. Dacă m-aș fi gândit la asta, mi s-ar fi părut insuportabil de trist, mi s-ar fi părut jalnic (este, desigur, și un semn al propriei mele tinereți, la vremea aceea, necoaptă cum eram, mi se părea că să te străduiești atât de tare trebuie să fie un lucru trist, de parcă lumea n-ar fi fost oricum plină de atâtea lucruri mult mai triste), și poate că mi-ar fi trezit o simpatie sinceră și constantă, în locul celor câteva tentative palide, intermitente.

După ce am terminat cu tunsul, domnișoara Moray s-a uitat în oglindă, întorcând capul dintr-o parte în alta. Apoi a zis:

— E minunat, Lee. Acum înțeleg despre ce era vorba.

Înainte de a pleca, am stat un pic în picioare una în fața celeilalte, pe hol, în dreptul ușii de la baie și ea mi-a spus:

— Serios, nici nu știu cum să-ți mulțumesc.

Îmi dădeam seama că-i trecuse prin cap chiar să mă îmbrățișeze, deși mi-aș fi dorit să n-o facă.

Acum, nu mi-aș dori s-o mai văd, nu mi-aș dori să-mi cer scuze sau să-i mulțumesc, nu cred că mi-a influențat viața în nici un fel esențial, cum e menirea celor mai buni dintre profesori. Dar există ceva în legătură cu ea care mă bântuie: